

Ruskaresa i höstfärgernas månad

Suomussalmi - Kajanaland

19 – 23.9.2021 söndag-torsdag

foto: Visit Hossa

Vi vill erbjuda en ruskaresa inom Finland till en trakt med traditionell vandring, ruska och lappländskt landskap, men inte på så obekvämt långt avstånd. Naturscenerier av högsta klass, nationalpark med vandring där man väljer svårighetsgrad själv. Och samtidigt ett av Finlands historiska landskap med berättelser och sevärdheter för flera besök. Raatevägen, central under vinterkriget, med fenomenal guidning på svenska, ända ut till ryska gränsen. Flera besök som presenterats i tv-programmet *Egenland*. Inte minst närheten till Ryssland ger upphov till många nyfikna frågor. Och svaren ska vi ge, med sufflörer som Eino Leino, Elias Lönnrot, Per Brahe, flera presidenter och Hallan-Ukko! Men också Toini Gustafsson och Mika Myllylä. Förvånas över alla svenska namn vi möter, många av dem förfinskade! Intressanta saker varje dag!

Hotellet? Alla nätter på Kiannon Kuohut, ett mycket omtyckt badhotell i Ämmänsaari!

Dag 1 söndag 19.9.2021 Hemorten - Suomussalmi

Uppsamling med buss enligt behov, rutt och tidtabell meddelas senare. På ditresan vill vi bjuda lite annorlunda vägar: Evijärvi, Lestijärvi, Reisjärvi, Haapajärvi (lunch ingår) och Käräsämäki. Vi ser bl.a. det nyinvidga Mika Myllylä monumentet. Dagens rutt tangerar fem landskap! Den ger orsak att tala om gruvdrift, järnvägs- och

byggnadsprojekt, skidlöpare, presidenter, kammarmusik, Kalevala och skidcentra... ingen tråkig färdväg! Tidig kväll når vi Ämmänsaari i Suomussalmi. Logi 4 nätter på Hotel Kiannon Kuohut, ett omtyckt badhotell. Middag på hotellet.

Dagsetapp: från Jakobstad 420 km, från Vasa 520 km, från Kristinestad 620 km

Dag 2 måndag 20.9 – dag 4 onsdag 22.9

Dagarna i Suomussalmi, Kajanaland

Frukost på hotellet varje dag, serveras från kl. 07.00. Varje dag på plats innehåller program där en lokalguide

som talar svenska är med. Men tid finns också för att utforska byn Ämmänsaari (Suomussalmis moderna

centrum), gå i affärer, och viktigast av allt: bada i vårt eget bad- och bastuhotells utrymmen! Bredvid hotellet finns en vacker liten sjö med bekväm träbro och gångstig – en perfekt ”efter-middagen-promenad”. Några minuter bort ligger sjön Kianta med vacker strand, och från hotellet går en 5 km vandringsled.

Läs det här hur vi tänker om utflyktsdagarna! Alla utflykter innehåller mer eller mindre rörelse, motion och uteliv. Men också program, besök, mat, kaffe, båtturer, guidning, historia – alltså kombination av program och motion. Den som vill kan röra på sig mera, men ingen tvingas till mera fysisk aktivitet än man önskar, och

ingen blir utan program. På det här sättet är vi inte så obarmhärtigt utelämnade till vädrets nycker heller. Årstiden och det myckna utelivet säger ändå att vi behöver ändamålsenliga kläder, vindtäta, regnkläder i reserv, skor för vandring på grus, gräs och jämn terräng. Notera att vi räknat in i utflyktsdagarna ”allt nödvändigt”: lunch, inträden, avgifter, guide.

Start från hotellet vanligen kl. 09.00 varje utflyktsdag. På hotellet finns även möjlighet att träffas och sitta tillsammans på kvällarna, kanske med eget program nån kväll. Hotellet är till standarden inget lyxhotell, men rent, snyggt och funktionellt. Tre våningar, hiss finns. Och badet...

Dag 5 torsdag 23.9 Suomussalmi - Hemorten

Frukost på hotellet. Hemresan gör vi speciell liksom hitresan, via Puolango (Puolanka), även den kommunen känd från *Egenland*. Både humor och religion blandas in i besöket. Likaså en 500 m promenad till det som sägs vara Finlands högsta vattenfall, Hepoköngäs, sevärt året runt. Förmiddagskaffe ingår.

Vi kör förbi Paldamo (Paltamo) och nuddar därmed Ule träsk igen. Så beger vi oss till Kajanalands huvudstad Kajana. En rundtur visar

Kajaneborgs ruiner, järkanalen, intressant kyrkoarkitektur och mycken historia, bl.a. Elias Lönnrots, Eino Leinos och president Kekkonens. Förvånas över landskapets alla svenska namn! Lunch utanför Kajana, ingår.

Hemresan går västerut och avbryts av paus för kaffe, vidare hem längs uppsamlingsrutten. Dagsetapp: Jakobstad 430 km, Vasa 530 km, Kristinestad 630 km.

Resedatum... 19 – 23.9.2021   söndag-torsdag   5 dgr

Resans pris (del i dubbelrum) 5 dagar / 4 nätter

680 € vid min. 25 deltagare
tillägg för enkelrum 134 €

För anslutning från södra Finland:

kontakta kansliet eller resebyrån för info

I resans pris ingår:

- + Bussresa i helturistbuss
- + Fyra nätter i delat dubbelrum alt. singelrum
- + Helpension: 4 frukost, 5 lunch/lätt lunch, 4 middag, 2 kaffe med dopp
- + Utflykter till Raatevägen, Hossa och i Suomussalmi (se nedan)
- + Svenskspråkig lokalguide på utflykterna
- + Inträden enligt programmet
- + Yrkeschaufförs tjänster, ev. guidning vid behov, ev. musikalisk inblandning
- + Reseledare från SPF

I resans pris ingår inte:

- Resenärsförsäkring, avbeställningsskydd

* * *

Om maten...

Maten beställs på förhand, oftast enligt hotellets val, på lunchställena enligt dagens meny. Eventuella specialdieter måste meddelas resebyrån på förhand för att kunna tillgodoseas.

Personuppgifter...

För hotell behövs resenärens namn, adress, vem man delar rum med på resan. En id-handling, typ körkort, FPA-kort med foto, pass eller id-kort behöver tas med på resan.

Om anmälning och betalning...

Anmäl dig så fort du bestämt dig. Enbart så kan vi (SPF och LTT) som arrangörer vara säkra på att vi kan genomföra resan. Inbetalda pengar skyddas av resebyråns resegaranti och för resenären generösa avbokningsvillkor. Med ikraftvarande reseförsäkring med avbeställningsskydd är skyddet fullständigt, **även** vad gäller följande regler som hotell, resebyrå etc. kan hålla inne betalning för:

Avgiftsfri avbokning senast 12.8.2021, efter den tidpunkten och fram till 14 dagar före avresan innehålls 50% av resans pris, efter 14 dagar innan avresan 100%. Gällande de här reglerna, och vid sjukdoms- eller olycksfall ersätter alltså reseförsäkringen – alla bör ha en sådan i kraft.

Utflyktsdag 1: Raatevägen och Tysta folket

En riktig klippa under vår vistelse i Suomussalmi är guiden Lassi With. Med rötter i Purmo, yrkesverksam i Kajanaland, god svenska och STOR kunskap kommer tiden i hans sällskap bli givande. Han är med oss under dagarna i Suomussalmi, guidar och berättar.

Idag blir de ödesdigna månaderna för drygt 80 år sedan levandegjorda i bygden som spelade så viktig roll då. Vi talar förstas om vinterkriget och den framgångsrika avvärjningen mot en övermäktig fiende. Raatevägen kör vi i dess helhet, ända till ryska gränsen. Lassi tar oss till

minnesmärken, stridsplatser, skyttegravar och museer. Våra finska soldater men också de ukrainska och ryska och förstås lokalbefolkningen får genom berättelserna mänskliga gestalt. Vid ryska gränsen besöker vi gränsbevakarnas museum.

Raateporten kallas besökscentret med utställning, filmförevisning, vapen och krigstida föremål. Här besöker vi allt som finns att se och äter en sopplunch. Strax utanför finns det kanske mest intrycksfulla monumentet över Vinterkriget: på 3 ha står 17.000 stenar som symboler över fallna i kriget här, i mitten monumentet "Den öppna famnen" med 105 klockor. Vi ska se många meningsfulla monument idag, bl.a. Alvar Aaltos enda färdigställda.

På eftermiddagen gör vi något helt annat: vi kör lite norrut via Suomussalmi kyrkby med sin egen spännande historia. Och vägen leder till något unikt, även med i tv-programmet *Egenland: Tysta folket, Hiljainen kansa*. Drygt 800 påklädda människoliknande gestalter med torvhuvuden står på en stor äng. De får rena kläder två gånger per år. Vi dricker kaffe med plätt på pärtia i kaféet intill.

Innehavaren Ritva Huttunen brukar ha positiva överraskningar i bakfickan...

Middag på hotellet. Möjlighet till simning och bastubad i vårt badhotell, man går bekvämt direkt från rummet in till badavdelningen.

Kommentar: hela dagsturen tar totalt ca 7h, inget jäkt,

klädsel för uteliv i hösttid, regnkläder som reserv, normala skor lämpliga för uteliv, inga avancerade vandringskängor eller stövlar är nödvändiga.

Utflyktsdag 2: Hossa Nationalpark – som Lappland men närmare

Vår svenskspråkiga guide kommer med från hotellet. Nationalparken Hossa ligger ca 100 km norr om Suomussalmi. Vi kör olika vägar dit och därifrån; ditvägen går på "Kekkos-kakkonen", dvs. vägen där Kekkonens påverkan var konkret för vägens tillblivelse. Vi kör till Hossa Naturcenter, en servicebyggnad med servering, toalett, utställning.

Vi ger oss ut på naturstigen, ca 2,5 km lång. Stigen är jämn och bekväm, mycket lätt att vandra. Notera att den som egentligen inte vill vandra, uppmanas komma med de första 300 m till en stor vilo-

och vindskyddsplats, stigen hit är anpassad för rullstol och är ömsom träbro och ömsom kolstybb. Belöningen är nämligen att hela stigen är mycket naturskön med fina vyer hela vägen, och redan denna korta sträcka bjuder fina naturupplevelser. Stigen kantas av infotavlor, men vi har "inside-information": vår guide Lassi har varit med när stigen färdigställdes och kan berätta allt som är värt att veta. Han är också biolog så kom bara med frågor! Hela vandringen beräknas ta 2 timmar (inte på grund av sträckan utan för att vi håller lugn takt och får mycket info),

den som stannat vid 300 m platsen kan vänta där eller gå tillbaka till naturcentret huset.

Nu förflyttar vi oss med bussen till en park för renskötsel, vi är ju i renskötselzonen. Här bekantar vi oss med renar, traditioner och redskap. Men vi äter också lunch här: soppa med anknytning till gården.

En bussresa på 10 km tar oss till en mycket speciell plats, Finlands största ravinsjö vid namn Julma-Ölkky. Namnet säger en del om landskapet, båtturen vi gör på ca en timme visar den 3 km långsmala sjön, de 30-50 m höga väggarna och t.o.m. en klippmålning. Båten är öppen,

en lång motorbåt med plats för 50 personer, flytväst till alla.

En dag fullspäckad med naturupplevelser går mot sitt slut när vi kör mot Suomussalmi, slappna av i bussätet. Middag på hotellet.

Kommentar: dagsturen är ca 8 h lång, inget jäkt, klädsel för uteliv i hösttid, regnkläder som reserv, normala skor lämpliga för uteliv, inga avancerade vandringskängor eller stövlar är nödvändiga. Naturcentret finns som "civilisationens nav" om det

skulle behövas hjälp, värme, servering.

Utflyktsdag 3: Suomussalmi – med sjö och skog

Vi börjar dagen med en båttur med båten Kianta på sjön med samma namn. Båten är byggd 1912 i Suomussalmi som flottningsbogsereare, ombyggd till passagerarbåt med plats för 80 personer, servering, inomhusutrymme, wc. Fartyget tar oss över sjön till bostället för "vildmarksförfattaren" Ilmari Kianto. Han är kanske inte så känd för finlandssvenskar, några böcker som översatts heter *Det röda strecket* och *Jooseppi på Ryysyranta*. Men hans 96 åriga liv var ytterst färgrikt, och guidens berättelser är fängslande. Vid denna sjös strand har man funnit lämningar av bosättning som hör till de äldsta i vårt land. Sjön ligger 200 m över havets nivå, här har inlandsisens påverkan på landskapet haft en annan betydelse. Båtturen tar 2 h.

En miniatyrmodell av det ursprungliga Turjanlinna finns på biblioteket. En lätt lunch passar bra inför nästa aktivitet.

Soiva Metsä är ett fenomen i Suomussalmi som även porträtterades i tv-programmet *Egenland*. Blott 4 km från centrum ligger en sommar-teater på åsen Kaunisiemi, och i skogen intill har man på danskonstnär Reijo Kelas initiativ byggt upp stora instrument. Professionella instrumentmakare har designat och byggt instrumenten, fritt för var och en att använda. Ett besök av det ovanligare slaget, lite nyfikenhet och lekfullhet föds, om de inte redan finns med. Det bästa av allt: en enastående utsikt från åsen över ett sjölandskap. Promenad från och till bussen totalt ca 1 km.

Turen tar bara halva dagen, nu väntar badhotellet med bastur och pooler. Middag på hotellet.

Kommentar: hela dagsturen tar totalt ca 5h, inget jäkt, klädsel för uteliv i hösttid, regnkläder som reserv, normala skor lämpliga för uteliv, inga avancerade vandringskängor eller stövlar är nödvändiga. Vi är hela tiden i närheten av centrum i Suomussalmi och vårt hotell.